

การสร้างและการเลือกใช้อัตลักษณ์ของชาวระว้าที่เข้ามาทำงานในตัวเมืองเชียงใหม่ :
กรณีศึกษาชาวระว้าบ้านเฮาะ ตำบลปางหินฝน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาชนบทศึกษา)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2554

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

Copyright by Mahidol University

การสร้างและการเลือกใช้อัตลักษณ์ของชาวละว้าที่เข้ามาทำงานในตัวเมืองเชียงใหม่ : กรณีศึกษาชาวละว้าบ้านเฮาะ ตำบลปางหินฝน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

THE CONSTRUCTION AND SELECTION OF IDENTITY BY THE LAWA WORKING IN CHIANG MAI:
A CASE STUDY OF LAWA FROM BAN HO, PANGHINFON SUB-DISTRICT, MAE CHAEM DISTRICT,
CHIANG MAI PROVINCE, THAILAND

ลลิตา ฉัตรมงคล 4936143 LCRU/M

ศศ.ม. (พัฒนาชนบทศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ชิตชยางค์ ยมาภัย, Ph.D., ลักขณา คาวรัตน์หงษ์, Doctorat de L'EHESS.

บทคัดย่อ

ปัจจุบันในตัวเมืองเชียงใหม่มีแรงงานจากกลุ่มชาติพันธุ์ละว้า เข้าไปทำงานและอยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก แรงงานเหล่านี้ย่อมมีทั้งข้อดีมีความสุขหรืออยู่ด้วยความทุกข์ทรมาน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิถีการดำเนินชีวิตของชาวละว้า และเพื่อศึกษาการสร้างและการเลือกใช้อัตลักษณ์ของชาวละว้าที่เข้ามาทำงานในตัวเมืองเชียงใหม่ โดยทำการศึกษาจากกรณีศึกษา 5 กรณี ใน 2 พื้นที่คือ ภายในหมู่บ้านที่บ้านเฮาะ และในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ผลจากผู้ให้ข้อมูลหลัก จากการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ใช้ระยะเวลาเก็บข้อมูลภายในพื้นที่ 18 เดือน ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2551-มกราคม 2553

ข้อค้นพบที่ได้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการเดินทางเข้ามาทำงานในตัวเมืองเชียงใหม่ของชาวละว้าบ้านเฮาะ ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว การศึกษา และช่วงวัย 2) อัตลักษณ์ที่ชาวละว้าเลือกใช้เมื่อเดินทางเข้ามาทำงานในตัวเมืองเชียงใหม่ ได้แก่ อัตลักษณ์แบบชาวละว้า อัตลักษณ์แบบคนคอย อัตลักษณ์แบบคนเมือง และทวิอัตลักษณ์ การสร้างและการเลือกใช้อัตลักษณ์ของชาวละว้าขึ้นอยู่กับโอกาส และสถานการณ์ต่างๆ ที่ชาวละว้าต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้คนในสังคม อัตลักษณ์ต่างๆ นั้นมีทั้งชาวละว้าสร้างขึ้นเองและบุคคลอื่นในสังคมเป็นผู้สร้างให้

จากการค้นพบในครั้งนี้ได้ข้อเสนอแนะ คือ 1) ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาเรียนรู้เรื่องอัตลักษณ์และวิถีการดำเนินชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ทั้งในและนอกหมู่บ้าน 2) ควรส่งเสริมให้กลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ได้มีการทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องราวและปัญหาที่เกิดขึ้นกับกลุ่มตนอย่างจริงจัง 3) ควรมีการศึกษาต่อในเรื่องการนำอัตลักษณ์ที่ชาวละว้าสร้างและเลือกใช้เมื่อเข้ามาทำงานในเมืองเชียงใหม่กลับไปใช้ในหมู่บ้าน

คำสำคัญ: อัตลักษณ์/ การสร้างและการเลือกใช้อัตลักษณ์/ ละว้าบ้านเฮาะ/ การเข้ามาทำงานในตัวเมืองเชียงใหม่

THE CONSTRUCTION AND SELECTION OF IDENTITY BY THE LAWA WORKING IN CHIANG MAI : A CASE STUDY OF LAWA FROM BAN HO, PANGHINFON SUB-DISTRICT, MAE CHAEM DISTRICT, CHIANG MAI PROVINCE, THAILAND

LALITA CHATMONGKOL 4936143 LCRU/M

M.A. (RURAL DEVELOPMENT STUDIES)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: JITJAYANG YAMAPHAI, Ph.D.,
LAKANA DAORATANAHONG, DOCTORAT DE L'EHES.

ABSTRACT

Currently, there are many Lawa laborers working and living in Chiang Mai. This study aims to learn about the Lawa of life and the construction and selection of identity by the Lawa working in Chiang Mai. This study is based on five case studies from two areas; Ban Ho and the downtown area of Chiang Mai. The study employs a qualitative method of data gathering and analysis from the key informants by participant observation, informal interviews, and in-depth interviews. Field work was undertaken for a period of 18 months from July 2009 – January 2011.

The results of study found that 1) The factors that cause the Lawa to work in Chiang Mai are the family's economic status, education level, and age. 2) The identities used by Lawa laborers in Chiang Mai are the Lawa Identity, the Hilltribe Identity, the Urban Identity, and the Double Identity. Lawa visitors to the city have the same lifestyle as they do in the villages. The visiting Lawa in Chiang Mai show the method of thinking and doing in the Lawa way, and how identity is selected when living in the city.

Based on the findings, it is recommended that 1), The lifestyle of ethnic groups both in Chiang Mai, and in the villages should be further studied. 2) Ethnic groups should be encouraged to research their own problems. 3) The identities that are used in the city and the village by Lawa laborers should be further studied.

KEY WORDS: IDENTITY / CONSTRUCTION AND SELECTION OF IDENTITY / THE
LAWA FROM BAN HAO / WORKING IN CHIANG MAI

107 pages